

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-857/10-P

Název kontrolované osoby: **Základní škola a Mateřská škola Běšiny, okres Klatovy, příspěvková organizace**

Sídlo: **Běšiny 2, 339 01 Klatovy**

IČO: **75 005 808**

Identifikátor: **650 013 743**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zastoupená: **Mgr. Zdenou Vítovcovou, ředitelkou školy**

Zřizovatel: **Obec Běšiny, Běšiny 150, 339 01 Klatovy**

Místo inspekční činnosti: **Základní škola a Mateřská škola Běšiny, okres Klatovy, příspěvková organizace**

Termín inspekční činnosti: **9., 10. a 24. - 25. listopadu 2010**

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce. Hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladů s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy pro předškolní a základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona (dále ŠZ), k termínu inspekce zaměřená na: rovný přístup ke vzdělávání dle § 2 odst. 1 písm. a) ŠZ, řízení a personální podmínky školy dle § 164 a 165 ŠZ, materiální a finanční předpoklady školy dle § 29 ŠZ, § 160 ŠZ, efektivní organizaci vzdělávání danou ŠVP dle § 5 ŠZ.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 ŠZ k termínu inspekce.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ) s kapacitou 60 dětí, základní školy (dále ZŠ) s kapacitou 90 žáků, školní družiny (dále ŠD) s kapacitou 25 žáků a školní jídelny zajišťující stravování pro děti MŠ a žáky ZŠ s kapacitou 100 stravovaných. Personální podmínky školy jsou optimální, dlouhodobě stabilizovaný pedagogický sbor je 100% odborně kvalifikovaný.

Mateřská škola je umístěna v samostatné budově a má v provozu 1 třídu, do které je ve školním roce 2010/2011 přijato 28 dětí z obcí Běšiny a Kozí. Z toho 4 děti jsou v posledním roce předškolního vzdělávání včetně 1 integrovaného dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Z důvodu naplnění kapacity třídy nebylo vyhověno 5 žádostem o umístění dětí. Vzhledem k narůstající poptávce zvažuje ředitelka ve 2. pololetí školního roku otevření další třídy. Pro přijímání dětí jsou stanovena kritéria odpovídající školskému zákonu, informace o zápisu jsou dostupné všem zájemcům. Denní provoz MŠ je od 6,15 do 16,00 hodin, výše úplaty za předškolní vzdělávání činí 150,- Kč za 1 měsíc.

Od poslední inspekce provedené v roce 2001 došlo k několika změnám. ZŠ a MŠ byly sloučeny do jednoho právního subjektu a pro pracoviště MŠ jmenovala ředitelka školy od 1. ledna 2003 vedoucí učitelku. Personální obsazení MŠ je dlouhodobě stálé, tvoří je 2 kvalifikované pedagogické pracovnice. V letošním školním roce zde rovněž působí asistentka pedagoga. Její činnost vychází z doporučení příslušných poradenských zařízení a přispívá k individualizované péči o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. V době konání inspekce však nebylo možno přímou práci sledovat pro momentální nepřítomnost dítěte. Přesto působení asistentky umožnilo vhodně organizovat činnosti dětí ve skupinách.

Z důvodů rozsáhlých stavebních úprav budovy ZŠ neprošla MŠ v posledních letech výraznou obnovou ani rozvojem materiálně-technických podmínek. Bylo zakoupeno několik polic na hračky a započala rekonstrukce zařízení školní zahrady. Záměrem je dokončit tuto etapu a pořídit naléhavě potřebné stolky a židle pro děti.

Základní škola je dvojtřídní s 1. až 5. ročníkem: I. třída (spojen 1. a 2. ročník) se 13 žáky, II. třída (spojen 3., 4. a 5. ročník) se 17 žáky. Školní družinu navštěvuje 25 žáků. Jejich stravování je zajištěno v jídelně v budově školy. V uplynulém tříletém období došlo k mírnému poklesu žáků z 36 na 30. Ve škole pracují 2 odborně kvalifikované učitelky včetně ředitelky a 1 kvalifikovaná vychovatelka školní družiny.

ZŠ sídlí v budově umístěné v klidném prostředí na konci obce. V objektu není tělocvična, na výuku tělesné výchovy docházejí žáci do nedaleké sokolovny a za příznivého počasí využívají místní fotbalové hřiště. K budově přiléhá menší zahrada, která je využívána pro zájmové vzdělávání.

Zřizovatel se maximálně snaží udržet ZŠ v obci a pozastavit odliv žáků do škol v Klatovech. V roce 2009 byl podán projekt s názvem „Zlepšení podmínek pro výuku a vytvoření multimediální učebny v základní škole v Běšinech“ v operačním programu ROP NUTS II Jihozápad. Byla provedena kompletní stavební rekonstrukce 1. patra školní budovy. V květnu byly nainstalovány do obou tříd interaktivní tabule včetně notebooků a dataprojektorů, do počítačové učebny byly pořízeny 4 nové počítačové sestavy pro žáky, velké promítací plátno a laserová tiskárna. Rekonstrukce se dočkala i školní kuchyně, která byla vybavena novým zařízením tak, aby vyhovovala hygienickým požadavkům. Druhá etapa rekonstrukce školy byla plánovaná na letní prázdniny 2010. Vzhledem k pozastavení projektu se oprava přízemí neuskutečnila. Byly provedeny pouze drobné údržbářské práce,

např. nové natření tabulí. Dalším počinem zřizovatele a výhodou pro rodiče žáků je bezplatná docházka do školní družiny.

V 1. až 4. ročníku se žáci vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Pohodová škola pro žáky i učitele“ (dále jen ŠVP). V 5. ročníku se vyučuje podle schváleného vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12035/97-20. Činnost školní družiny se realizuje podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Ve vzdělávací, výchovné i zájmové činnosti je kladen důraz na individuální přístup, vzájemnou toleranci v klidném rodinném prostředí a kvalitní připravenost žáků na přechod na II. stupeň školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka **mateřské školy** uvedená ve Školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV) vychází z místních podmínek a možností. Program se zaměřuje především na vytváření příznivých vzájemných vztahů a komplexní rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku. Činnost MŠ je rozšířena o různé kulturní akce, divadelní představení, slavnosti, výlety apod. Rodiče mají možnost spoluúčasti na těchto aktivitách, což několikrát v roce využijí.

Organizace dne je efektivní, s dostatečným časovým prostorem pro volnou hru. V průběhu inspekce bylo patrné, že děti si herní činnost dovedou samostatně rozvíjet, dohodnout se, vzájemně spolupracovat a přirozeně komunikovat. Ve hře často využívaly pomůcky k podpoře manipulačních dovedností a projevíly tak zručnost při konstruování, kombinování, zacházení s nůžkami, lepidlem, pastely, výtvarnými materiály atd. Kvalitu činností řízených včetně výsledků vzdělávání ovlivňoval nejednotný pedagogický styl. Nevhodně směrem k dětem působilo např. předávání hotových poznatků či abstraktních pojmů. Tento způsob je v rozporu se záměry ŠVP PV, který deklaruje přirozené učení prožitkem. Naopak využití netradičních pomůcek spolu s hravými postupy dávalo prostor dětským nápadům, prožitkům a fantazii. Při inspekčních hospitacích bylo také sledováno, že děti mají poměrně dobře upevněny kulturně hygienické, sebeobslužné či zdvořilostní návyky. Příznivě působí, že jsou vedeny k pochopení a dodržování společně stanovených pravidel soužití v MŠ. Výsledkem je, že mají mezi sebou pěkné vztahy a minimum konfliktů.

Úspěšnost snahy o vytváření bezpečného prostředí potvrzuje i skutečnost, že v MŠ nebyly v uplynulých 3 letech zaznamenány žádné úrazy. Z výše uvedeného vyplývá, že ze strany vedení školy je věnována pozornost zejména mezilidským vztahům, bezpečnosti a podpoře zdravého vývoje dětí.

Vzdělávací nabídka **základní školy** vychází z přirozených podmínek venkovské ZŠ a navazuje na předškolní vzdělávání. Klade důraz na vzdělávání žáků v esteticky tvořivém prostředí a na podporu vztahu žáků k domovu a okolní přírodě včetně její ochrany. Zpracovaný program environmentálního vzdělávání má stanoveny jednotlivé kroky, které vedou k celkové ekologizaci provozu školy. Během školního roku jsou realizovány různé aktivity zaměřené na ekologickou výchovu. Stanovená strategie je posílena tříhodinovou disponibilní časovou dotací v učebním plánu v předmětu Člověk a jeho svět.

Škola informuje veřejnost o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání ke vzdělávání prostřednictvím školní nástěnky a webových stránek. Pravidelně a prokazatelným způsobem informuje zákonné zástupce žáků o průběhu a výsledcích vzdělávání. Škola je otevřená veřejnosti, pořádány jsou Dny otevřených dveří, konzultace a třídní aktivity. Ve škole jsou žáci vzděláváni na základě rovných příležitostí, které jsou

garantovány právy žáků ve školním řádu i přístupem školy k jejich individuálním potřebám a možnostem. Školní poradenství kvalitně zabezpečuje ředitelka školy. V rámci třídních aktivit jsou rodičům poskytovány informace i poradenská pomoc.

Bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků je zajištěno jednotným působením všech zaměstnanců školy a propojením výuky se zájmovým vzděláváním a mimoškolními aktivitami. V posledních třech letech nebyl v základní škole zaznamenán žádný úraz.

Škola průběžně sleduje a analyzuje výsledky vzdělávání, informuje o nich ve Výroční zprávě o činnosti školy a ve vlastním hodnocení. Ověřuje výsledky vzdělávání prostřednictvím svých vnitřních evaluačních nástrojů (vstupní diktát z českého jazyka a opakovací prověrka v matematice ve 2. a 5. ročníku). Na základě výsledků přijímají třídní učitelky dílčí opatření ke zlepšení. V loňském školním roce poprvé škola využila k vnějšímu hodnocení výsledků vzdělávání standardizovaných srovnávacích testů. Žáci 3. ročníku dosáhli nadprůměrných výsledků, žáci 5. ročníku průměrných s odpovídajícím využitím vzdělávacího potenciálu. Znalosti žáků v jednotlivých funkčních gramotnostech odpovídají individuálním možnostem a výstupům v ŠVP. V předmětech výchovného charakteru je výrazně podporována tvořivost a rozvoj fantazie. Dokladem je vysoce estetická výzdoba tříd a chodeb originálními výtvoři žáků. Škola se zajímá o úspěšnost žáků i po jejich přechodu do úplných škol. Nároky na žáky jsou konzultovány se spádovými školami v Klatovech a dle odezvy z těchto škol se vyučujícím daří připravit žáky na bezproblémový přechod na II. stupeň školy.

Pozitivním výsledkem aktivní spolupráce školy se zřizovatelem je realizace operačního programu ROP NUTS II Jihozápad, který zkvalitnil materiálně-technické podmínky ZŠ.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP PV odpovídá struktuře dané Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Zjištěné nedostatky ve zpracování ŠVP PV byly v průběhu inspekce odstraněny.

Při vedení zaměstnanců volí ředitelka demokratický styl řízení, což má pozitivní dopad na celkové klima obou pracovišť. Odborným, metodickým i organizačním vedením MŠ pověřila vedoucí učitelku. Písemně jí vymezila pracovní kompetence, úkoly a náplň práce. Služební kontakty ředitelky a vedoucí učitelky jsou pravidelné a tento model řízení je vzhledem k velikosti škol funkční.

Rozpis pracovní doby pedagogických pracovníků MŠ je efektivní a přispívá k plynulé organizaci činností. Umožňuje několikrát v týdnu souběžné působení obou učitelek při práci s dětmi. Ve prospěch kvality pedagogického procesu a dětí je využívána také činnost asistenta pedagoga. Četnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků odpovídá finančním možnostem školy. Absolvované semináře jsou často zaměřeny na estetické a výtvarné aktivity, což není ve výzdobě MŠ tolik patrné, jako např. v interiéru ZŠ. Málo vzdělávacích témat bylo orientováno na potřebné otázky tvorby ŠVP PV.

Vlastní hodnocení MŠ (zpracováno vedoucí učitelkou) jen minimálně analyzuje popisovaný stav. Podobně formálně působí i záznamy z kontrolní a hospitační činnosti, která je rovněž v kompetenci vedoucí učitelky.

V oblasti materiálního zabezpečení jsou priority stanoveny dle rozpočtových možností. V současné době je již velmi dobře vybavena ZŠ. Kultivace prostředí MŠ v důsledku toho spíše stagnuje, byť tento stav zatím neohrožuje naplňování ŠVP PV. Pro svoji činnost (a případně i její rozšíření) má MŠ dostatečně velké prostory. Jejich funkčnost a bezpečnost však snižuje značně opotřebovaný dětský nábytek (hlavně stoly a židle), který již nevyhovuje nejen estetickým, ale zejména zdravotním parametrům.

Mateřské škole se daří udržovat partnerství se zákonnými zástupci dětí, zapojuje se do života obce a spolupracuje se ZŠ.

ŠVP ZV „Pohodová škola pro žáky i učitele“ odpovídá zásadám a cílům školského zákona a je zpracován v souladu s příslušným Rámcovým vzdělávacím programem. Jeho realizace a případné úpravy jsou konzultovány při pedagogických radách.

Zpráva z vlastního hodnocení ZŠ realisticky vymezuje silné a slabší stránky činnosti školy. Přijímaná opatření směřují k plnění ŠVP a přijatých priorit. Cíleně je vytvářeno příznivé pracovní a sociální klima pro žáky i pracovníky školy. Ředitelce se podařilo vytvořit ze zaměstnanců spolupracující, aktivní tým, ochotný se angažovat i nad rámec svých pracovních povinností. Ředitelka splňuje všechny předpoklady pro výkon funkce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků i přes komplikovanou zastupitelnost v tříčlenném pedagogickém sboru svým obsahem a zaměřením odpovídá potřebám souvisejícím s realizací ŠVP.

Organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách jsou v souladu s právními předpisy. Metody a formy výuky odpovídají vzdělávacím potřebám a individuálním možnostem žáků. Sledovaná výuka probíhala v příjemném vzdělávacím prostředí a prokázala, že žáci jsou vedeni k samostatnosti, k ochotě spolupracovat a vzájemně si pomoci. Příkladně jsou ve výuce využívány interaktivní tabule a počítače, které zefektivňují práci ve třídě se spojenými ročníky. Hodnocení používané v hospitované výuce mělo výrazně motivační charakter a bylo zdůvodněné.

V oblasti prevence rizikového chování žáků je kladen důraz na smysluplné využívání volného času. Kromě účasti ve školní družině mají žáci výběr ze čtyř zájmových útvarů (zdravotnický kroužek, kroužek výpočetní techniky, ruční práce a náboženství).

Dále se žáci školy účastní řady kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí a soutěží. Preventivní program je pravidelně vyhodnocován ve Výroční zprávě o činnosti školy.

Díky celkové rekonstrukci je v současné době ZŠ velmi dobře materiálně vybavena. Vzhledem k počtu žáků má i velmi příznivé prostorové podmínky pro výuku (kromě tělesné výchovy) a činnost školní družiny, což vytváří zásadní předpoklad naplňování ŠVP. Příznivý vliv na život školy má i spolupráce s místními společenskými a sportovními organizacemi.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školní vzdělávací programy odpovídají zásadám a cílům školského zákona a Rámcovým vzdělávacím programům pro předškolní a základní vzdělávání. Předností školy je kvalifikovaný, stabilizovaný pedagogický sbor. Při přijímání dětí a žáků jsou respektovány zásady rovného přístupu ke vzdělávání. Přidělené finanční prostředky a zdroje jsou využívány účelně, ke zkvalitnění činnosti školy a ve prospěch dětí a žáků.

Mateřská škola poskytuje standardní předškolní vzdělávání, jehož organizace respektuje individuální potřeby dětí. Je velmi dobré, že umožňuje integraci dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Činnost MŠ obohacují další aktivity rozvíjející oblast kulturní a společenskou. Slabou stránkou je již výše uvedené materiální vybavení MŠ.

Základní škola zaznamenala od poslední inspekce zřetelné kvalitativní zlepšení v oblasti materiálních podmínek a vybavenosti moderními pomůckami. Úroveň sledované výuky potvrdila, že škola úspěšně postupuje při realizaci svého ŠVP. Osobnost žáka je celkově rozvíjena účinnými pedagogickými metodami a přístupy v nestresujícím a esteticky působivém prostředí.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 10. prosince 2010

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. .r.

Mgr. Hana Ratzová, školní inspektorka

Ratzová v. .r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Běšinech dne 17.12.2010

(razítko)

Mgr. Zdenou Vítovcovou

Mgr. Z. Vítovcová.

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Běšiny čj. 01/2002 vydaná obcí Běšiny dne 17. září 2002 s účinností od 1. 1. 2003 včetně dodatků č. 1 a 2
2. Rozhodnutí o věci zápisu ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školského zařízení KÚ Plzeňského kraje čj. ŠMS/7158/07 s účinností od 7. 11. 2007
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě čj. 8707/2007_21 s účinností od 1. 9. 2007
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 16. 10. 2008
5. Potvrzení ve funkci ředitelky školy na základě konkurzního řízení ze dne 15. 5. 1996 vydáno ŠÚ Klatovy
6. Potvrzení ve funkci ředitelky školy vydané obcí Běšiny ze dne 11. 12. 2002
7. Výroční zprávy o činnosti školy Základní školy a Mateřské školy Běšiny za školní rok 2008/2009 a 2009/2010
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Pohodová škola pro žáky i učitele“ čj. 84/2007 platný od 1. 9. 2007
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Pohodová škola pro děti i dospělé“ pro roky 2010 až 2013
10. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s platností od 1. 1. 2006
11. Koncepce rozvoje školy ze dne 30. 8. 2007 pro rok 2007 až 2012
12. Plán práce pro školní rok 2010/2011
13. Školní řád Základní školy a Mateřské školy Běšiny ze dne 30. 8. 2008
14. Plán DVPP a přehled absolvovaných akcí DVPP od roku 2005
15. Rozvrh hodin pro školní rok 2010/2011
16. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy všech žáků
17. Zpráva z vlastního hodnocení školy za školní rok 2009/2010 ze dne 23. 8. 2010
18. Kontrolní činnost a záznamy z hospitací ZŠ a MŠ od školního roku 2008/2009
19. Zápisy z jednání pedagogické rady od školního roku 2008/2009
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2010/2011
21. Školní program EVVO pro školní rok 2010/2011
22. Organizační řád ZŠ a MŠ ze dne 22. 1. 2007
23. Výkaz o základní škole S 3-01 k 30. 9. 2010
24. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2010
25. Výkaz o školní družině, školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2010
26. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 30. 9. 2010
27. Výkaz o úrazovosti R 36-01 za školní rok 2008/2009
28. Kniha úrazů ZŠ a MŠ od školního roku 2005/2006
29. Dokumentace školské rady od roku 2008
30. Třídní kniha MŠ
31. Rozpis pracovní doby učitelek MŠ
32. Docházka dětí MŠ září až listopad 2010
33. Vlastní hodnocení MŠ ze dne 9. 7. 2010

Příloha Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

34. Povolení výjimky z počtu dětí MŠ pro školní rok 2010/2011 vydala obec Běšiny
35. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekce – doklady o vzdělání
36. Certifikáty z absolvovaných vzdělávacích akcí – učitelky ZŠ, MŠ
37. Funkční studium pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 15. června 2007
38. Kompetence vedoucí učitelky odloučeného pracoviště ze dne 6. 1. 2003
39. Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání, Rozhodnutí o odkladu začátku povinné školní docházky vydaná v roce 2010, Evidenční listy dětí MŠ
40. Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro školní rok 2010/2011
41. Inspekční zpráva čj. d4-1094/05-2000 z dubna 2005
42. Inspekční zpráva čj. 041 143/01-1204 z listopadu 2001

Zpracovala

V Plzni dne 10. prosince 2010

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. .r.

Převzala

V Běšinech dne 17. 12. 2010

Mgr. Zdena Vítovcová, ředitelka školy

Mgr. Z. Vítovcová